

ІНТЕРАКТИВНЕ НАВЧАННЯ У ЗАКЛАДАХ У ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ ЯК ВЗАЄМОДІЯ ДІТЕЙ ІЗ НАВЧАЛЬНИМ ОТОЧЕННЯМ

Плющик Єлизавета Василівна

старший викладач кафедри мистецької освіти
Житомирський державний університет імені Івана Франка
м. Житомир, Україна

Титова Олена Романівна

концертмейстер кафедри мистецької освіти
Житомирського державного університету імені Івана Франка

Малішевська Ірина Віталіївна

вчитель-логопед
ДНЗ № 29, м. Житомир, Україна

Вступ/Introduction. Моделювання сучасної освіти диктує інноваційних підходів до постанови педагогічних проблем сьогодення. Освіта повинна розширяти механізми інноваційної діяльності, віднаходити творчі способи постанови важливих проблем, допомагати трансформації творчості в норму і форму існування дитини. Зміст такого навчання розвертається в орієнтації навчального процесу на латентні можливості дитини та їх реалізацію. Аналіз досліджуваного матеріалу засвідчив, що педагогічні інновації – це створення нових освітніх технологій. Саме освітня технологія являє сукупність науково і практично обґрунтованих методів та знарядь для здобутку очікуваного результату в будь – якій сфері освіти, особливо у дошкільному вихованні. Безперервний пошук ефективних методів навчання призводить до широкого використання інтерактивних технологій. Можна виділити два підходи до поняття «інтерактивність», це:

- бесіда, обрана, взаємодіяння;
- опитування з уживанням інтерактивних ігор.

Мета роботи/Aim. Метою роботи є інтерактивне навчання у закладах дошкільної освіти як взаємодія дітей із навчальним оточенням.

Матеріали і методи/Materials and methods. Вперше термін «інтеракція» був використаний у назві теорії символічного інтеракціонізму, що спирається

на ідеї Г. Блумер, Ч. Кулі, Дж. Болдуїна, Г. Зіммель. Інтерактивні методи навчання мають ряд особливостей, які слід враховувати в реальній навчальній діяльності (М. В. Кларін, В. В. Ніколіна, Т. С. Паніна, Л. Н. Вавилова і ін.). Підосною інтерактивного навчання є така організація навчального процесу, при якій практично всі діти виявляються залученими до ходу пізнання, вони мають можливість розуміти та рефлексувати з приводу того, що вони знають та думають.

Результати та обговорення./Results and discussion. Сучасна вітчизняна практика вивчає різні форми і методи інтерактивного навчання. Створюються сучасні способи ведення бесід, навчальних ігор, обізнається і доповнюється діяльність зарубіжних вчених. Згідно точки зору М. Коченгіної, інтерактивне навчання одночасно вирішує такі завдання:

- навчально – пізнавальне (гранично конкретне);
- комунікаційно – розвиваюче (пов'язане із загальним, емоційно інтелектуальним фоном процесу пізнання);
- соціально – орієнтаційне (результати якого проявляються вже за межами навчального часу і простору) [1, с. 35].

При інтерактивному навчанні вихователь виконує функцію помічника в роботі, одного з джерел інформації, ключове місце в його діяльності займає не окрема дитина-суб'єкт, а група взаємодіючих дітей, які стимулюють і активізують один одного, тобто іде процес усвідомлення навчального оточення.

Інтерактивні методи навчання допускають інтенсифікувати процес розуміння, засвоєння і творчого застосування знань при вирішенні практичних завдань, ефективність полягає у більш активному включенні дітей в процес не тільки отримання, але і особистого вжитку знань. Форми і методи інтерактивного навчання використовуються систематично і у дітей створюються продуктивні підходи до оволодіння певною інформацією, відходить боязкість висловити неточне припущення і настають довірчі взаємовідносини з вихователем.

Питання сучасної освіти допомагають дедалі більшій антитезі

узвичаєного інтерактивного навчання. Традиційні та інтерактивні форми навчання можна виокремити основну відмінність: 1. апелюють тільки до інтелекту учня, 2. будують особистість того, хто навчається наскрізь – його мислі, переживання, знання, інтерес і жадання.

Інтерактивне навчання будується на прямій взаємодії дітей із навчальним оточенням., на особистому досвіді учасників. Традиційне навчання засноване на обставині педагога як суб'єкта, а учня – об'єкта педагогічного процесу. У теорії інтерактивного навчання ця домінанта замінюється сприйманням про учня як суб'єкта власної навчальної діяльності. Тобто, в зіставленні з традиційним, в інтерактивному навчанні переростає у взаємодію педагога і учня: активність педагога вчиняє місце активності учня, а загадом педагога стає створення умов для їх почину. Педагог відмовляється від ролі специфічного фільтра, що переживає в собі навчальну інформацію, та виконує функцію асистента у роботі, одного з начал інформації. Потрібно наголосити, що ефективність інтерактивних форм навчання порівняно з традиційними не тільки можуть протиставлятися, а й мають доповнювати один одного.

Загад вихователя в інтерактивному навчанні полягає у направленості діяльності дітей взаємодії із навчальним оточенням. Він розробляє план заняття як сукупність інтерактивних вправ і завдань. Принципова відмінність інтерактивних завдань від ординарних – вихователь-дослідник одержує стимул до духовного пережитку, сприяє ціннісному переосмисленню і акцентування на певні орієнтири. Протилежна відмінність інтерактивного навчання полягає в тому, що в ході його не стільки закріплюється вже вивчений матеріал, скільки вивчається новий.

Режим інтеракції та взаємодія дітей із навчальним оточенням відвічає цільовим орієнтаціям інтерактивних технологій:

- активізація особистих інтелектуальних процесів дітей;
- ексцес чуттєвого діалогу у дітей;
- забезпечення розуміння інформації;
- індивідуалізація педагогічного впливу;

- умовивід на позицію суб'єкта навчання;
- здобуток двостороннього зв'язку (обміну інформацією)

навчального процесу та дитини.

Важливо, що інтерактивні педагогічні технології потрібно починати використовувати з дошкільного віку, оскільки сутність цієї роботи, її завдання та цільові орієнтири розробляються і далі:

- сприяння формуванню індивідуальної розумової активності кожної дитини,
- розвиток міжособистісних стосунків;
- формування комфортних умов для самоосвіти, саморозвитку особистості кожного вихованця.

У закладах дошкільної освіти впровадження в освітній процес інтерактивних педагогічних технологій та взаємодія дітей із навчальним оточенням, цілеспрямоване на формування інтегративних якостей дошкільнят, оволодіння ними конструктивними засобами та засобами взаємодіяння з довколишніми відповідно до завдань.

Використання інтерактивних ігор дозволяє включатися трьома видами пам'яті: зоровій, слуховій, моторній, що дозволяє сформувати стійкі візуально-кінестетичні і візуально-аудіальні умовно-рефлекторні зв'язки ЦНС.

Використання інтерактивних технологій вихователь починає застосовувати із дітьми, починаючи з трирічного віку. У молодшій групі проводиться – робота в парах, хоровод; у середній групі – робота в парах, хоровод, ланцюжок, карусель; у старшій групі – в парах, хоровод, ланцюжок, карусель, інтерв'ю, робота в малих групах (трійках, акваріум); у підготовчій до школи групі – робота в парах, хоровод, ланцюжок, карусель, інтерв'ю, робота в малих групах (трійках, акваріум, велике коло, дерево знань).

Найбільш придатні умови для включення кожної дитини до активної роботи на занятті та взаємодії дітей із навчальним оточенням створюють групові форми роботи. При організації роботи в парах та групах кожна дитина мислить, пропонує свою думку, нехай вона і непевна, у групах народжуються

дискусії, обговорюються різні варіанти вирішення, йде взаємне навчання. Саме групова форма роботи дозволяє вирішити завдання індивідуального підходу.

Важливо навчити дітей ставити запитання та відповідати на них. Працюючи парами діти привчаються уважно слухати відповідь товариша. Формуючи у дітей цілісну картину світу, діти вивчають якийсь об'єкт у взаємозв'язку та взаємодії з іншими об'єктами навколишнього світу. І в цьому незамінні інтерактивні технології та навчальне оточення, що дозволяють вирішувати педагогічні завдання у комплексі.

Висновки/Conclusions. Дошкільна освіта є першою сходинкою безперервної освіти людини. У зв'язку з цим виховання дітей дошкільного віку має будуватися відповідно до спільної ідеології модернізації загальної освіти, згідно з якою основним результатом діяльності освітньої установи стає не система знань, умінь і навичок, а оволодіння дитиною набором компетентностей. Однією з провідних компетентностей особистості, в тому числі й дитини дошкільного віку, є комунікативна компетентність, яка розглядається, як вираження своїх бажань, намірів, а також пояснення сенсу і складу своїх дій [2, с. 75].

Інтерактивні технології освіти в дошкільних дитячих установах необхідні для розвитку комунікативних навичок дошкільнят та взаємодія із навчальним оточенням.. Вона допомагає дітям зміцнити міжособистісні відносини, подолати скутість, невпевненість завдяки створенню ситуації успіху. В результаті формуються умови, які необхідні для розвитку потреби дитини постійно розвиватися.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Коченгіна М. Навчання зв'язного мовлення. Початкова освіта. 2006. № 12. С. 35.
2. Зязюн І. Технологізація освіти як історична неперервність. Неперервна педагогічна освіта. Теорія і практика. 2001. Вип. 1. С. 73-85.